

hart og slétt eins og skurn á egg; hann lét sig falla og kom harkalega niður á hnén. Börnin fjögur horfðu með lotningu niður til hans og biðu átektu.

Þakinu hallaði svo mjög að hann varð að mjaka sér sitjandi niður eftir og ofurvarlega. — Þar niðri stóð annað hús sem reist var á þakinu sjálfu; honum varð ljóst, þar sem hann sat, að byggingin var ekki eitt hús heldur mörg og hvert þeirra reist ofan á öðru. Yfir því sem stóð allra hæst gnæfði risavaxinn reykháfur. — Hann gætti sín að fara ekki of hratt, svo hann hrapaði ekki niður á milli húshlutanna; hann mundi hvernig húsið hafði slitnað sundur. Enginn kom á eftir honum; hann var aleinn.

Framundan honum var mikil hvelving úr einhverju ókunnu efni, en rauður klettur rauf hana að neðanverðu. Þetta var eins konar sigur fjallanna, þau reyndust enn öflugri en húsagerðarlist mannanna. Hann staðnæmdest með fæturna við klettinn og horfði niður í gjána, þar sem húsið hafði sundrast; gjáin var margra metra breið en fallinn trjábólur lá yfir hana; og þó hann sæi ekki nema skammt niður, fannst honum, eins og áður uppi á ásnum, að hann horfði í hylðýpi. Hvernig stóð á því, að hann bjóst við fiskum á sveimi þarna niðri?

Hann handstyrkti sig upp með klettastrýttunni og brökk við tvö óhvikul, óræð augu, sem stórðu á hann á fárra feta færi, þegar hann leit upp. Þetta var reyndar íkorni, samlitur klettinum; hann sneri undan óhræddur og án þess að flýta sér, lyfti loðnu skottinu og hægði sér snyrtilega áður en hann skauzt inn í salinn fram undan.

Þetta var sannkallaður salur, — það varð honum ljóst á leiðinni yfirum, klofvega á trjábolnum. Samt minnti það hann fyrst á skóg með trén í reglulegum röðum eins

og á plantekru. Hér var jafnslétta þó klettarnir hefðu raskað gólfinu og rofið það sums staðar. Trén voru alls engin tré, heldur súlur úr viði, sums staðar sléttar en að mestu ormsmognar og vaxnar vafningsviði sem hvarf upp um þakið fimmtíu fet uppi. Inni var rakur gróðurþefur, og grænir paldrar eftir endilöngum salnum eins og grónar dysjar.

Hann sparkaði í eina þúfuna og þykkur, rakur mósinn lét óðara undan fætinum; hann stakk hendinni varlega inn í vota gróskuna og dró út fúna spækju. Hann hélt áfram og reyndi næst við bogadreginn hjalla, sem náði honum í bringustað, öldungis ólíkur venjulegri gröf; og í þetta skiptið marði hann tærnar og hrökk undan við sársaukann. Hér hafði gróðurinn ekki fest rætur en gróid frá pöldrnum þvert yfir gólfid; og það var vandalaust að tína burt sprotana og lafið, sem þakti stallinn. Undir því var litskrúðug hella, græn og rósbleik og rauð eins og blóð. Hann fór allt í kringum helluna og hreinsaði hana jafnharðan; og hér fann hann loks virkilegan fjársjóð. Honum skildist ekki strax til hvers þessir hlutir væru ætlaðir; þeir voru næstum gagnsærir og stóðu í röðum bak við brotið spjaldpil, flestir malaðir í grænleitt mál, en fácinir þó heilir og óskemmdir, nema mislitaðir af elli. Af lögun þeirra réð hann loks að þetta hefðu einhverntíma verið drykkjuker, en gerð úr alólíku efni grófum leirnum, sem hann var vanastur. Á gólfinu fyrir neðan var aragrúi af hörðum kringlóttum hlutum, með mótaðri eftirmynd mannshöfuðs eins og þeir sem afi hans fann í rústunum í Botni — alveg gagnslaust dót, nema þá til að draga réttan hring og svo mátti hafa það fyrir pant í Skýja-leiknum, í staðinn fyrir steinvölur. Dótið var meira spennandi en vöurnar. Það hafði á sér heðar-

blæ, sem heyrði til öllum gömlum munum sem menn höfðu gert, — það var svo fátítt að hitta fyrir nokkuð eldra en gamalmenni. — Andartak freistaðist hann til að þegja yfir fundi sínum; en hvaða gagn var að fjársjóði, sem aldrei var notaður? Það var lítið varið í dót í felum niðri í gjótu; og hann stakk fingrunum upp í sig og blistraði aftur eitt langt blístur.

Meðan hann beið þess að hin kæmu tyllti hann sér á helluna í þungum þönkum um allt það, sem borið hafði fyrir hann, sérstaklega vegginn sem minnti á fiskmaga. Honum fannst allt þetta mikla hús minna á fisk-ófreskju, sem hefði borið inn á milli klettanna til þess að deyja þar. En hver var þessi fiskur, og hvaða alda hafði borið hann svo hátt?

Börnin komu brunandi niður þakið, með Fyrsta í togi milli sín; þau hrópuðu upp yfir sig af spennings og ánægju; það var eins og veturinn væri kominn með ís og snjó, allur ótti gleymdur. Þau risu upp við klettinn eins og hann hafði gert, mjökuðu sér eftir trjábolnum yfirum gjána og höktu inn viðáttumikinn salinn, eins og skorkvikindi, sem maður fangar undir bolla.

„Hér er fundinn fjársjóður,” sagði Pétur hreykinn; það gladdi hann að sjá furðuna, sem laust þau við þessa sýn. Jafnvel Fyrsti gleymdi að gretta sig; enginn hirti lengur um snærið sem þau höfðu bundið hann með. „Þetta var betra en bláber,” sagði Þriðji.

„Tínið þið dótið upp í pilsid hennar Lísu. Við skiptum á eftir.”

„Fær Fyrsti nokkuð?” spurði Lísa.

„Það er nóg handa öllum,” sagði Pétur. Nú var rétta stundin að sýna af sér rausn; í öllu falli þurfti þeirra allra með. — Meðan þau söfnuðu dótinu saman fór hann sjálfur út að einni rauf-

EFTIR GRAHAM GREENE